



Ken uw nieuwe burens in Gooise Meren en verken hun historie

Historische instellingen slaan handen ineen

In dit vouwblad staan activiteiten waaraan alle inwoners van *Gooise Meren* kunnen deelnemen. Ze nodigen uit om elkaars woonkernen en hun geschiedenis voor het eerst of nog beter te leren kennen. Historische stichtingen en verenigingen in Bussum, Muiden, Muiderberg en Naarden laten u de plaatsen zien die nu *Gooise Meren* vormen.

Gooise Meren is een afwisselend gebied waar je veel terugziet van een bewogen historie, waar het fraai wonen is en waar je kunt genieten van uitgestrekt landelijk gebied en natuur. Om het beter te leren kennen, hebben we fiets- en bustochten uitgezet en reist een tentoonstelling langs

gemeentehuizen, bibliotheken, wijkcentra, kerken en verzorgingscentra. Zie onder *Overzicht Activiteiten*.

Gooise Meren, waar ligt dat?

Bussum, Naarden en Muiden zijn vanaf 1 januari 2016 deel van de gemeente *Gooise Meren*, dat in het noorden grenst aan het Gooimeer en het IJmeer, randmeren die in de 20e eeuw ontstaan zijn door inpolderingen van het IJsselmeer, na afsluiting van de Zuiderzee.

Het Naardermeer in het westen valt grotendeels ook binnen haar grenzen. In het oosten en zuiden vormen uitlopers van de Utrechtse Heuvelrug het stuwwallenlandschap van het Gooi. Een overgangsgebied van droog naar nat.

Korte geschiedenis

Oorspronkelijk lag **Naarden** drie kilometer naar het noordoosten. Voor 1350 werd het verwoest als gevolg van de Hoekse en Kabeljauwse twisten en de Zuiderzee overspoelde de resten. In 1350 werd een nieuw Naarden gesticht waar nu de vesting is.

Muiden is nog ouder dan Naarden. Het bestaat al meer dan 1000 jaar. Liggend aan de monding van de Vecht, een rivier die vroeger een belangrijke rol speelde in het vervoer van en naar het Bisdom Utrecht. Later kreeg het Graafschap Holland het voor het zeggen: het Muiderslot getuigt daarvan.



De steden Muiden en Naarden hebben vele eeuwen een belangrijke strategische positie ingenomen als voorposten van de verdediging van de hoofdstad. Ook het fortelland Pampus voor de kust van Muiden, vervulde die rol.

Het gehucht **Bussum** viel vóór 1817 onder Naarden. Zelfstandig geworden, groeide het inwonertal van Bussum aanvankelijk moeizaam. Toen er een spoorwegaansluiting kwam in 1874, veranderde dat snel. Naarden kon hiervan niet profiteren, omdat er buiten de vesting niet gebouwd mocht worden. Na de Eerste Wereldoorlog



verloor de vesting Naarden haar militaire functie. Het verbod op bebouwing in de buurt van de vesting werd opgeheven.

Geleidelijk groeiden de woonkernen van Bussum en Naarden naar elkaar toe, vooral toen ze in de 20e eeuw in trek raakten bij forensen uit Amsterdam. Maar door tenminste een aantal voormalige schootvelden vrij te houden van bebouwing bleef het zicht op één van de gaaf-



ste vestingen van Nederland gespaard.

De stad Muiden en het dorp **Muidenberg** hebben naast hun historische kernen weliswaar ook in bescheiden mate nieuwe woonwijken gekregen, maar slaagden er in hun landelijke ligging grotendeels te behouden.



Overzicht activiteiten

1 - Fietstochten

U kunt een fietstocht door Gooise Meren maken van ongeveer 40 kilometer, overal te beginnen en te onderbreken. Op verschillende manieren kunt u onderweg historische informatie krijgen. De route is te downloaden op www.routeyou.nl onder de titel: 'Langs historische plaatsen in Gooise Meren'. Mogelijk zullen er groepsfiets-tochten georganiseerd worden met een gids die onderweg informatie geeft. Informatie hierover: hist.kring.bussum@planet.nl

Geschikte plaatsen om te beginnen i.v.m. openbaar vervoer en parkeren:

- 1 **Bussum:** Sportcentrum De Zandzee, Struikheiweg 14, 1406 TK; of bij NS Station Bussum-Zuid
- 2 **Muiden:** Parkeerterrein afrit 3 A1 /Maxisweg
- 3 **Muiderberg:** Het Rechtshuis, Googweg 1, 1399 EP Muiderberg
- 4 **Naarden:** Burg. Wesselingplein; parkeren bij Nieuw-Molen Uiteraard kan de route, of een deel er van, ook wandelend afgelegd worden.



2 - Bustochten

Rond en na de fusiedatum zal er vanuit de vier woonkernen (Bussum, Naarden, Muiderberg en Muiden) een aantal bustochten door het gebied van Gooise Meren georganiseerd worden. Onderweg geeft een gids historische informatie en de tocht zal een enkele maal onderbroken worden door een korte wandeling. In 2015 starten twee bustochten:

- op vrijdag 30 oktober 13.30 uur vertrek van het Toeristisch Opstappunt Sportcentrum De Zandzee, Struikheiweg 14, 1406 TK Bussum met stop in Brasserie Fort H te Muiden;
- op vrijdag 6 november 13.30 uur vertrek Ton Kootsingel, 1398 VE bij het Muizenfort in Muiden met stop in Fort IV/ De Vernissage in Bussum.

In de media zullen volgende tochten aangekondigd worden.

Kosten: €5,-p.p. overmaken naar NL95INGB 000 389 2084 t.n.v. Stichting Tussen Vecht en Eem, Bussum. Opgeven met datum van voorkeur via email naar:

bustochtgooisemeren@tussenvechteneem.nl.

U krijgt daarop een bevestiging; bustochten gaan door bij deelname van minimaal 25 personen. Voor groepen van een vereniging o.i.d. kunnen speciale afspraken gemaakt worden.

3 - Rondreizende historische tentoonstelling

Een kennismaking in vogelvlucht. Wat is het eigene van elke woonplaats?

Waarom ontstonden ze juist daar en hoe ontwikkelden ze zich verder?

Waar verdiende men vroeger (en soms ook nu nog) de kost mee?

Welke markante gebouwen staan er?

Welke landelijk bekende personen zijn uit onze woonplaatsen voortgekomen en kent u?

Hoe is Natuurmonumenten aan het Naardermeer gekomen?

En nog veel meer wetenswaardigs. Negen panelen vertellen u met beeld en tekst de achtergronden van wat typerend was in het verleden en in hoeverre dit verleden zijn zichtbare sporen heeft nagelaten hoe Bussum, Muiden, Muiderberg en Naarden tot de dag van vandaag vorm hebben gekregen.

De tentoonstelling reist rond langs wijkcentra, bibliotheken, (voormalige) gemeentehuizen, verzorgingscentra en scholen. Kijk op onderstaand schema wanneer en waar deze bij u langs komt.



Beginpaneel
Tentoonstelling.



gn gooisemeren



HISTORISCH
GENIETEN



Het Rechthuis

HOTEL - RESTAURANT

HOTEL RESTAURANT
FEEST EN
VERGADERZALEN

MUIDERBERG

HOTELHETRECHTHUIS.NL TEL. 0294 - 261 323

De **plek** voor speciale
gelegenheden!

- Trouwen
- Recepties
- Private Dinners
- Workshops
- Bedrijfsuitjes
- Feesten

Tel: 035 - 6916788

www.vernissage.nl



M Tentoonstellingskalender

Wanneer	Wie	Waar
Nov. 2015 1e helft	Gemeente Bussum	Gemeentehuis Brinklaan 35 Ma. t/m Vr. van 08.30 – 12.30 uur; Wo. ook tot 17.00 uur
2e helft	Wijkontmoetingscentrum De Palmpit Bussum	Gebouw De Heul, Koekoeklaan 3 Dagelijks van 08.00 – 20.00 uur
Dec. 2015 1e helft	Gemeente Naarden	Stadskantoor Raadhuisstraat 1 Ma. t/m Vr. van 08.30 – 16.00 uur; Wo. van 16.00 – 19.00 uur
2e helft	De Bibliotheek Muiden	Kazernestraat 10 Ma. en Vr. van 10.00 – 20.00 uur; Di. en Do. van 14.00 – 18.00; Wo. van 10.00 – 18.00 uur; Za. van 10.00 – 14.00 uur
Jan. 2016 1e helft	De Bibliotheek Muiderberg	De Rijver Nienhuis Ruyskade 26 Ma. tm Vr. van 10.00 – 16.00 en 20.00 – 22.00 uur.
2e helft	De Antoniusshof Bussum	Lange Heul 32 Dagelijks van 09.00 – 18.00 uur.
Feb. 2016 1e helft	De Bibliotheek Bussum	Wilhelmina-plantsoen 1 Di. van 10.00 – 20.00 Wo. en Do. van 10.00 – 18.00; Vr. van 10.00 – 21.00 Za. van 10.00 – 16.00

Wanneer	Wie	Waar
2e helft	Vivium Bussum	Godelinde J. Israëllaan 1 Dagelijks van 09.00 – 18.00 uur
Mrt. 2016 1e helft	De Bibliotheek Naarden	Van Limburg Stirumlaan 2 Ma., Wo. en Vr. van 14.00 – 18.00 uur; Di. en Do. van 10.00 – 18.00 uur.
Vanaf 16 maart	Wijkcentrum Spiegelwijk Bussum	Iepenlaan 354a Ma. t/m Vr. van 14.00 – 17.00 uur.
Apri. 2016 1e helft	Wijkcentrum Uit-Wijk Bussum	Dr. Schaepmanlaan 10 Ma. t/m Vr. van 09.00 – 12.00 uur; van 13.00 – 16.30 uur en van 19.00 – 23.00 uur.
2e helft		
Mei 2016 1e helft	Versa welzijn locatie SCAN Naarden	M. Kampstraat 3 Ma. t/m Vr. van 09.00-17.00 uur
2e helft		
Jun. 2016 1e helft 2e helft	Grote Kerk Naarden	Markstraat 13, Naarden Di. t/m Za. van 10.30 – 16.30 uur; Ma. en Zo. van 13.30 – 16.30 uur; (behoudens besloten bijeenkomsten: zie www.grotekerknaarden.nl)
Jul. 2016 1e helft	R.K. Nicolaas-kerk Muiden	Herengracht 83 Za. en Zo. middag

4 - Lesbrief voor scholen

De Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek neemt in het najaar met scholen contact op om te polsen wat hun behoeftes en ideeën zijn voor een lesbrief voor de midden- en/of bovenbouw, in aansluiting bij de reizende tentoonstelling.

Contactpersoon:

m.trouw@omgevingseducatie.nl

Colofon

De werkgroep Ken uw nieuwe burens bestaat uit:

1 Stads en Streek archief Naarden
Anne Medema

www.gooienvechthistorisch.nl

2 Historische Kring Bussum
Klaas Oosterom

www.historischekringbussum.nl

3 Vereniging Vestingstad Naarden
Peter Senf en Lidle Woldringh

www.verenigingvestingstad.nl

4 Historische Kring Stad Muiden
Joop Lahnstein en Ayla Blüm

www.hksm.nl

5 Muiderberg - Gré Dam

6 Geopark Gooi en Vechtstreek i.o
Hetty Laverman

www.geoparkgooienvecht.eu

7 Stichting Omgevingseducatie Gooi,
Vecht en Eemstreek

Marjolein Trouw

www.omgevingseducatie.nl

8 Tussen Vecht en Eem

Iny Hoogendijk-Vranken en Jan Vollers

www.tussenvechteneem.nl



Ken uw nieuwe burens in Gooise Meren werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de drie fusiegemeenten